

Dosarul nr. 3ra-218/2022
2-19104047-01-3ra-23022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G.Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V.Clima, E.Palanciuc)

DECIZIE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoria

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a
Societății pe Acțiuni „Semnal” în proces de insolvență împotriva Primăriei
mun. Chișinău, Direcției Generale locativ-comunale și amenajare, persoane terțe
Gînga Elena și Asociația Coproprietarilor în Condominiu 55/610 cu privire la
declarația nulității actelor administrative,

împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău împotriva
hotărârii din 17 februarie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 09 august 2016, SA „Semnal” în proces de insolvență a depus cerere
de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale
locativ-comunale și amenajare, persoane terțe Gînga Elena și Asociația
Coproprietarilor în Condominiu 55/610 cu privire la constatarea nulității
dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 611-d din 08 iunie 2016 cu privire
la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr.XXXXXX și a Ordinului
de repartitie a spațiului eliberat terțului Gînga Elena, pentru odaia nr.XXXXXX din
bunul imobil amplasat în XXXXXX.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, entitatea SA „Semnal” este
gestionarul bunului imobil din XXXXXX, fapt confirmat prin Adeverința de
privatizare nr. 572/03 din 10.01.1998.

La data de 8 iunie 2016 Primăria municipiului Chișinău a emis dispoziția nr.
611- d „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr.
XXXXXX, dnei Gînga Elena”.

Ulterior, Direcția Generală Locativ Comunală, a eliberat ordin de repartitie
dnei Gînga Elena pentru odaia nr.XXXXXX din bunul imobil situat pe XXXXXX.

În acest sens, art. 53 din Constituția RM, consfințește dreptul fundamental al persoanei vătămate într-un drept de o autoritate publică prin emiterea unui act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea prejudiciului.

În conformitate cu prevederile imperative ale art. 14 din Legea nr. 793-XIV, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege printr-un act administrativ v-a solicita printr-o cerere prealabilă, autorității emitente în termenul de 30 zile de la data luării la cunoștință a actului, revocarea în tot sau în parte a acestuia.

Prin urmare, SA „Semnal” a considerat că, dispoziția nr. 611-d din 08 iunie 2016 și Ordinul de repartitie, sunt acte ilegale și încalcă grav dreptul locatarilor legali ai căminului din XXXXX, și a societății SA „Semnal”, precum și vine în contradicție cu alte prevederi Constituționale și legale aplicabile, motiv pentru care, solicită anularea acestora și protejarea drepturilor legitime ale SA „Semnal”, precum și a locatarilor legali.

Reclamantul a solicitat pârâtului, prin cererea prealabilă, revocarea actelor administrative, pornind de la caracterul nul pe care-l comportă, dat fiind adoptarea unui act administrativ de către o autoritate lipsită de competență, precum și cu încălcarea procedurii stabilite, circumstanțe care au atras lezarea drepturilor și intereselor reclamantului.

A reiterat că, cererea prealabilă din 24 iunie 2016 nu a fost examinată, astfel încât reclamantul a uzat de dreptul de a înainta prezenta acțiune, întru apărarea drepturilor și intereselor garantate de lege.

Conform art. 16 din Legea nr. 793-XIV cu privire la contenciosul administrativ persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate. Acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin ne soluționarea în termen legal ori prin respingerea cererii prealabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate. Reclamanții, în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ, sunt scutiți de plata taxei de stat.

Cu referire la aceasta, a indicat că, SA „Semnal” deține dreptul de gestiune și administrare economică a bunului imobil din str. XXXXX.

A reiterat că, doar SA „Semnal” este în drept conform legii să elibereze acte cum ar fi ordin de repartitie, persoanelor fizice-salariații societății SA „Semnal”.

A comunicat că SA „Semnal” a eliberat la toți salariații săi actele necesare privatizării cum ar fi: ordin de repartitie a spațiului locativ, fișa de locuință, tabel nominal pe încăperile din imobilul din str. XXXXX, precum și a întocmit lista cu numerotația odăilor.

SA „Semnal” a menționat că, Primăria municipiului Chișinău, Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare nu deține nici un drept legal să elibereze acte pe care doar SA „Semnal” are dreptul să le elibereze salariaților acestora.

Mai mult ca atât, actele administrative în baza cărora autoritatea invocă că ar deține careva drepturi asupra bunului imobil din str. XXXXX, nu produce efecte

juridice acestea sunt contestate în instanța de judecată precum și suspendate efectele lor.

La data de 11 noiembrie 2002 a fost emisă Hotărârea de Guvern nr. 1440 cu privire la transmiterea căminului amplasat pe str. XXXXX.

La data de 4 decembrie 2003 Curtea Supremă de Justiție a emis hotărârea prin care s-a dispus anularea Hotărârii de Guvern nr. 1440 din 11 noiembrie 2002.

A reiterat că, există deja o hotărâre judecătorească (decizia CSJ din 04.12.2003), definitivă și irevocabilă având puterea lucrului judecat prin care a fost anulată transmiterea gestiunii economice a căminului nr.3 din str. XXXXX de la SA „Semnal”.

Ulterior, la data de 19 mai 2015, Consiliul municipal Chișinău a emis decizia nr.3/25-3 prin care s-a dispus: se acceptă transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunală și amenajare a bunului imobil cu numărul cadastral 0100103.168.01, căminul nr.3 din XXXXX.

La data de 08 iulie 2015 SA „Semnal”, aflând despre decizia nr. 3/25-3 din 18.05.2015, s-a adresat către Consiliul municipal Chișinău cu cerere prealabilă.

La data de 18 august 2015, Judecătoria Centru, mun.Chișinău a emis încheierea nr. 3- 1312/15 prin care a dispus: a suspenda decizia nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a Consiliului municipal Chișinău prin care s-a decis transmiterea în proprietatea mun. Chișinău și în gestiunea economică a DGLA a imobilului din str. XXXXX. S-a aplicat sechestru asupra bunului mobil din XXXXX, nr. cadastral XXXXX.

A relatat că, actul de dispoziție, încheierea din 18 august 2015 emisă de Judecătoria Centru, mun.Chișinău produce efecte juridice până în prezent.

Ulterior, la data de 21 aprilie 2016, Consiliul municipal Chișinău a emis decizia nr. 1/42 cu privire la primirea în proprietatea Consiliului municipal Chișinău și în gestiune economică a Direcției Generale locativ-comunale și Amenajare bunul imobil din str. XXXXX.

La data de 15 iunie 2016, Judecătoria Centru, mun.Chișinău a emis încheierea nr. 3- 896/2016 din 15.06.2016, prin care s-a dispus, în scopul asigurării acțiunii depuse de SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău despre contestarea actului administrativ, suspendarea executării deciziei nr. 1/42 din 21.04.2016 emisă de Consiliul municipal Chișinău. S-a aplicat sechestru asupra bunului imobil din XXXXX, nr.cadastral. XXXXX.

Respectiv actul administrativ inițial – decizia nr.3/25-3 din 19.05.2015 era suspendată la momentul emiterii deciziei nr.1/42 din 21.04.2016, fapt ce demonstrează că Consiliul municipal Chișinău a emis act ilegal, contrar legislației în vigoare, precum și a ignorat actele de dispoziție ale instanței de judecată.

A notat reclamantul că, la data de 10 iunie 2016, la adresa entității SA „Semnal” a parvenit răspunsul nr. 13.05/014-1066 din 08 iunie 2016, prin care Cancelaria de Stat a informat că a efectuat controlul legalității deciziei sus menționate și a constatat că decizia nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, emisă de Consiliul municipal Chișinău, contravine legislației în vigoare, iar ca rezultat la data de 27 mai 2016 a fost emisă Notificarea nr. 1304/01-1009 de către Cancelaria de Stat privind abrogarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

O altă circumstanță care, în opinia reclamantului, demonstrează ilegalitatea actelor administrative este faptul că în procedura executorului judecătoresc

Marianciuc Evelina se află documentul executoriu 3ca-458/2003 din 29.12.2003 emis de Curtea de Apel Chișinău prin care s-a obligat Departamentul Privatizării de a numi comisie pentru privatizarea fondului locativ din str. XXXXX cu participarea reprezentanților SA „Semnal”, precum și de a obliga Departamentului Privatizării și Agenția Teritorială de Privatizare, în colaborare cu SA „Semnal”, să efectueze privatizarea fondului locativ din căminul nr.3, str. XXXXX, conform legislației în vigoare.

Conform legislației în vigoare precum și respectând actele de dispoziție definitive și irevocabile Consiliului municipal Chișinău, îi este impusă obligația de a efectua privatizarea fondului locativ din căminul de pe str. XXXXX în baza documentelor (ordin de repartitie, tabele nominale, fișe de evidență), eliberate de SA „Semnal” în anul 2004.

Așadar, a relatat că, Primăria municipiului Chișinău avea cunoștință de cauză despre procedura de executare, despre obligația, ca instituție abilitată, să efectueze privatizarea fondului locativ împreună cu entitatea SA „Semnal” care are dreptul de gestiune economică asupra imobilului individualizat, fapt ignorat de către pârât.

A menționat că, reclamantul își rezervă dreptul de a completa prezenta cerere cu noi temeuri, în contextul în care, potrivit Legii nr.793/2000, sarcina probațiunii aparține pârâtului, existând astfel probabilitatea prezentării de către acesta a unor înscrisuri (documentația care a stat la baza emiterii actului administrativ contestat), asupra cărora reclamantul se va expune, dându-le apreciere printr-o cerere suplimentară.

În opinia reclamantului, emiterea actului administrativ vine în contradicție cu prevederile constituționale și normative care garantează principiile fundamentale de drept, cum este, principiul legalității și a statului de drept (art. 1 alin. (3) din Constituție), ocrotirea persoanei și a drepturilor acesteia ca atribuție primordială a statului (Titlul II, Cap. I din Constituție) etc.

Astfel, în virtutea circumstanțelor de fapt sus-expuse, prin prisma normelor legale sus-invocate, precum și în ordinea art. 5, 331, 85 alin. (1), art. 166-167, 277-278 CPC al RM, art. 1-3, 14-19 ale Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000, a solicitat admiterea acțiunii, declararea nulă a actelor: dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr. 611-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr.XXXXX din str. XXXXX, dnei Gînga Elena” și a ordinului de repartitie a spațiului eliberat dnei Gînga Elena, pentru odaia nr.XXXXX, din bunul imobil din str. XXXXX.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 februarie 2020, a fost atrasă în proces în calitate de terț Asociației de Coproprietari în Condominiu 55/610 (f.d. 34, vol. II).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 februarie 2021, s-a admis acțiunea înaintată de SA „Semnal” împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale locativ-comunale și amenajare, persoane terțe Gînga Elena și Asociația Coproprietarilor în Condominiu 55/610 privind declararea nulității dispoziției nr. 611-d din 08 iunie 2016 și declararea nulității ordinului de repartitie.

S-a constatat nulitatea dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 611-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr.XXXXX, din str. XXXXX, dnei Gînga Elena” și a ordinului de repartitie seria Ci nr. 014953 eliberat la 16 iunie 2016 dnei Gînga Elena pentru apartamentul nr.XXXXX, din str. XXXXX.

La 11 martie 2021, Primarul general al mun. Chişinău, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanţei de fond, solicitând admiterea apelului declarat, casarea hotărârii instanţei de fond şi pronunţarea unei noi hotărâri, prin care cerinţele reclamantului să fie respinse (f.d.95-96, vol. II).

La data de 05 aprilie 2021, apelantul Primarul general al mun. Chişinău, a depus cererea de apel motivată (f.d.124-131, vol. II).

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 17 noiembrie 2021 s-a respins apelul declarat de Primarul general al municipiului Chişinău împotriva hotărârii din 17 februarie 2021 a Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani.

La data de 23 noiembrie 2021, Primarul general al municipiului Chişinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curţii de Apel Chişinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanţei de apel cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acţiunii (f.d.217-218).

Ulterior, la data de 02 februarie 2022 Primarul General al municipiului Chişinău a prezentat motivarea recursului.

În susţinerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, deoarece la emiterea actului judecătoresc instanţa a aplicat eronat normele de drept material.

A menţionat că încheierea Judecătoriei Centru mun. Chişinău, prin care în scopul asigurării acţiunii depuse de SA „Semnal” vs Consiliul municipal Chişinău privind contestarea actului administrativ, a fost suspendată executarea deciziei nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 emisă de Consiliul municipal Chişinău, fiind aplicat sechestru asupra bunului imobilul din str. XXXXX, a fost adoptată la 15 iunie 2016, însă dispoziţia contestată a fost emisă la 8 iunie 2016.

Prin urmare, încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chişinău nu poate avea efect retroactiv asupra dispoziţiei contestate/anulate din 8 iunie 2016.

A evidenţiat că instanţa nu a luat în consideraţie faptul că prin pct. 3 din decizia Consiliului municipal Chişinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chişinău şi în gestiunea economică a Direcţiei Generale locativ-comunale şi amenajare a imobilului din str. XXXXX, a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chişinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chişinău şi în gestiunea economică a Direcţiei Generale locativ-comunale şi amenajare a imobilului din XXXXX.

Decizia Consiliului municipal Chişinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a fost contestată în instanţa de judecată de către SA „Semnal”, Eduard Mândru, Maria Lazu, Veronica Pînzaru, Oxana Carauş-Plăcinta, Igor Spânu, Nadejda Hîncu şi alţii, care se află spre examinare în cadrul Judecătoriei Chişinău sediul Rîşcani, şedinţa fost numită spre examinare a cauzei pentru data de 15 martie 2022 ora 14:30.

A comunicat că o hotărâre a instanţelor naţionale în acest sens nu există, instanţa de judecată urmează să se expună pe marginea legalităţii/ilegalităţii deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

Aşadar, dispoziţia anulată/declarată nulă a fost emisă în baza deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

În cadrul instanţelor naţionale toate 27 de dispoziţii ale Primarului general al municipiului Chişinău - acte subsecvente prin care au fost eliberate ordinele de

repartiție pentru apartamentele din str. Hristo-Botev 25 au fost contestate de către SA „Semnal”.

Prin urmare, atât prima instanță, cât și instanța de apel urmau să suspende la cererea participanților la proces sau din oficiu în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze.

A precizat că mai multe dispoziții ale Primarului general al municipiului Chișinău au fost anulate de către instanță, dar există și altfel de hotărâri prin care instanța judecătorească a considerat legal emisă dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău (hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nr. XXXXX (dos. nr. XXXXX), menținută prin decizia XXXXX din 9 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost menținută dispoziția Primarului general al municipiului Chișinău nr. 623-d din 8 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, Oxanei Cărăuș-Plăcintă”.

A notat Primarul general al municipiului Chișinău că, nu există o Hotărâre de Guvern de transmitere a căminului în gestiunea Consiliului municipal Chișinău, astfel instanța de apel corect a reținut că actele de dispoziție emise de Primăria mun. Chișinău asupra respectivului imobil, sunt nule. Or, dreptul de dispoziție asupra patrimoniului din str. XXXXX îl are doar proprietarul - Guvernul Republicii Moldova.

A relatat că SA „Semnal” nu a adus careva probe incontestabile, care ar confirma încălcarea drepturilor sale, ce ar cauza prejudicii materiale și morale, prin eliberarea de către autoritatea publică locală a actelor contestate, de aceea nu poate constitui drept temei pentru anularea actului administrativ, care după cum se demonstrează, au fost eliberate în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

În acest sens, SA „Semnal” nu era în drept de a se adresa în procedura contenciosului administrativ privind declararea nulă a dispoziției Primarului General al municipiului Chișinău nr. 611-d din 08.06.2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX dnei Elena Gînga”.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 noiembrie 2021, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că la 23 noiembrie 2021, Primarul general al municipiului Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021.

Tot actele cauzei atestă că decizia motivată din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului Primarul general al municipiului Chișinău, la 19 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul poștal nr. DS8006001849AS anexat la materialele dosarului (f.d.221, vol.I).

Se mai constată că la 02 februarie 2022, Primarul general al municipiului Chișinău a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 1-12, vol. II).

Astfel, recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău împotriva deciziei din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

La 24 februarie 2022, în adresa SA „Semnal” în proces de insolvență, Gînga Elena și Direcției generale locativ-comunale și amenajare și Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610 a fost expediată copia recursului depus de Primarul general al municipiului Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 15, vol. II), fiind recepționată de Direcția Generală locativ-comunală și amenajare la 02 martie 2022 și de SA „Semnal” la 04 martie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 16-17, vol. II).

SA „Semnal” în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a depus referință, prin care a solicitat emiterea unei încheieri prin care să fie considerat inadmisibil recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

La 29 aprilie 2022, SA „Semnal” în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a depus referință suplimentară, prin care a solicitat respingerea recursului depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursului, l-a numit pentru judecare în completul din 5 judecători.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Astfel, prin prisma art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Conform art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

În corespundere cu prevederile art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Reglementări similare rezultă și din art. 219 alin. (1) și (2) Cod administrativ, care stipulează că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt.

Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

După cum denotă actele cauzei, SA „Semnal” înaintând acțiunea în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, terți Elena Gînga și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 55/610, a solicitat declararea nulă a dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 611-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, dnei Elena Gînga și a ordinului de repartitie a spațiului eliberat Elenei Gînga pentru odaia nr. XXXX din bunul imobil din str. XXXXX.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Semnal”, a constatat nulitatea dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 611-d din 08 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XXXXX, din str. XXXXX, dnei Gînga Elena” și a ordinului de repartitie seria Ci nr. 014953 eliberat la 16 iunie 2016 dnei Gînga Elena pentru apartamentul nr. XXXXX, din str. XXXXX.

Judecând apelul depus de Primarul general al municipiului Chișinău, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de recurent, conchide că instanța de apel a judecat formal cauza, nu a cercetat pe deplin starea de fapt a speței și nu a stabilit cercul tuturor persoanelor ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză, prin ce a încălcat normele de drept procedural și a emis o hotărâre nemotivată.

Astfel, se constată că instanța de apel judecând apelul depus de Primarul general al mun. Chișinău, a reținut în linii generale ca temei de admitere a acțiunii, faptul că dispunerea de către Primăria municipiului Chișinău asupra imobilului din str. XXXXX, în lipsa dreptului de dispoziție, constituie un viciu deosebit de grav, care atrage nulitatea actului administrativ individual dispoziția Primăriei municipiului Chișinău nr. 611-d din 8 iunie 2016 „Cu privire la eliberarea ordinului de repartitie pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, dnei Elena Gînga” și a actului subsecvent - ordinul de repartitie a apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, eliberat de către Direcția generală locativ-comunale

și amenajare a Consiliului municipal Chișinău în baza dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 611-d din 8 iunie 2016.

Instanța de recurs constată, însă, că o asemenea abordare de către instanța de apel este una pripită, instanța urma să clarifice toate circumstanțele ce au importanță majoră pentru soluționarea corectă a cauzei.

Așadar, pe tot parcursul examinării cauzei în fond, inclusiv și în cererea de apel reprezentantul Primarului general al municipiului Chișinău a susținut că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 a fost acceptată primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău imobilul din str. XXXXX, iar prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/25-3 din 19 mai 2015 și acceptată repetat transmiterea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ comunale și amenajarea Consiliului municipal Chișinău a blocului din XXXXX.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ- comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX, care a stat la baza adoptării dispoziției Primăriei municipiului Chișinău nr. 611-d din 8 iunie 2016 cu privire la eliberarea ordinului de repartiție pentru apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, dnei Elena Gînga, este contestată, la moment cauza aflându-se pe rol în instanța de judecată, instanța de apel a lăsat incertă împrejurarea că un act de dispoziție judecătorească irevocabil cu privire la legalitatea sau ilegalitatea acesteia, la materialele dosarului lipsește.

Mai cu seamă aici, instanța de recurs va remarca că instanța de apel într-un mod neînțeles pe de o parte a stabilit că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016 cu privire la primirea în proprietatea municipiului Chișinău și în gestiunea economică a Direcției generale locativ-comunale și amenajare a imobilului din str. XXXXX nu este unul translativ de proprietate, reprezentând doar unul din etapele necesare transmiterii blocului locativ enunțat în gestiunea municipalității, iar pe de altă parte aceasta a constatat că efectele juridice ale deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016, au fost suspendate prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 15 iunie 2016, adoptată în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a SA „Semnal” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/42 din 21 aprilie 2016.

Pe de altă parte, instanța de recurs va nota că potrivit art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, în vigoare la acel moment, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În același timp, art. 2 din legea menționată prevede că, prin persoană vătămată într-un drept al său – se înțelege orice persoană fizică sau juridică care se consideră

vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Așadar, în interpretarea acestei norme legale, este evident că examinarea prezentei cauze, implică, în primul rând, clarificarea situației ce ține anume de existența dreptului vătămat a SA „Semnal” prin adoptarea de către Consiliului municipal Chișinău a dispoziției contestate.

Pe când, instanțele de judecată nu au supus examinării nici într-un mod chestiunea cu privire la existența dreptului vătămat a SA „Semnal” în proces de insolvență în prezenta cauză.

Așa fiind, omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Superficialitatea examinării cauzei de către instanța de apel se atestă și prin faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au trecut cu vederea și nu au apreciat nici într-un mod scrisoarea Primăriei municipiului Chișinău nr. 04-120/9313 din 13 ianuarie 2015 prin care a fost informată Pretura sectorului Botanica despre faptul că blocul locativ din str. XXXXX nu poate fi primit în proprietatea municipiului Chișinău, deoarece în adresa Consiliului municipiului Chișinău nu a parvenit nici o hotărâre de Guvern în acest sens, prin urmare terenul aferent este înregistrat în proprietatea Republicii Moldova.

Asta mai cu seamă că și din extrasul din Registrul bunurilor imobile eliberat la 11 octombrie 2017, anexat la materialele dosarului, rezultă că blocul locativ din XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și terenul aferent este înregistrat în proprietatea Republicii Moldova (f. d. 28-33 vol. I).

Astfel fiind, reieșind din prevederile pct. 6 și 7.3 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902 din 6 noiembrie 2017, Agenția are misiunea de a asigura realizarea politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice, prin consolidarea, protecția și valorificarea proprietății publice, inclusiv exercitând, în numele Guvernului, funcțiile de fondator al întreprinderilor de stat și de deținător de acțiuni (părți sociale) în societățile comerciale cu cota statului în capital social, în modul stabilit și în limitele competențelor atribuite de cadrul normativ.

Agenția Proprietății Publice realizează funcțiile stabilite de prezentul Regulament inclusiv prin monitorizarea eficienței și a modului de utilizare a proprietății publice.

În acest context, instanța de recurs relevă că, pornind de la obiectul litigiului dedus judecării, examinând cauza în fond, instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să supună examinării și chestiunea cu privire la necesitatea atragerii statului, în persoana Agenției Proprietății Publice, în calitate de persoană terță în prezenta cauză.

Or, conform art. 205 alin. (1) din Codul administrativ, la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

Respectiv, prin prisma caracterului devolutiv al apelului și respectând principiile dreptului administrativ și ale unui proces echitabil, Curții de Apel Chișinău îi revenea o deosebită obligație de a exercita controlul judiciar complet,

în fapt și în drept, manifestat prin verificarea corectitudinii soluției pronunțate de prima instanță, precum și să efectueze o nouă judecare în fond a cauzei. În acest sens, instanța de apel trebuia ab initio să determine obiectele materiale ale acțiunii, temeiurile apariției litigiului, să stabilească obiectul probațiunii, precumși cercul de persoane, subiecți ai raportului juridico-public litigios.

În instanța de apel, potrivit art. 194 din Codul administrativ, se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Iar, prin prisma art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile Capitolului II din Cartea a treia, dacă din prevederile prezentului Capitol III nu rezultă altceva.

Din sensul normelor citate supra și ținând cont de specificul apelului în contencios administrativ, rezultă că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel trebuie să înlăture omisiunile de procedură admise de către prima instanță, printre care și atragerea în proces a terților ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

Instanța de recurs consideră că neatragera în proces a tuturor subiecților raportului juridico-public litigios afectează grav echitabilitatea procesului, deoarece nu se garantează egalitatea părților în drepturile procedurale și disponibilitatea în drepturi a participanților la proces, procesul fiind astfel lipsit de contradictorialitate.

Cerința procedurilor de contradictorialitate prevăzute de articolul 6 CEDO implică oportunitatea de a cunoaște și a comenta la proces observațiile făcute sau dovezile prezentate de cealaltă parte litigantă. Contradictorialitatea, în esență, presupune că materialul în cauză sau probele sunt puse la dispoziția ambelor părți (Ruiz Mateos c. Spaniei, 23 iunie 1993).

Față de toate aceste considerente și având în vedere că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea legislației procedurale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

Se casează integral decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Semnal” în proces de insolvență împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale locativ-comunale și amenajare, persoane terțe Gînga Elena și Asociația Coproprietarilor în Condominiu 55/610 cu privire la declararea nulității actelor administrative, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru